

Sløgetnavne. Udbyttet af de Underjøgølfelſer og Overbejefelſer, ſom de nævnte Videnskabsmænd derefter velbilligt have paataget fig, foreligger i den Betænkning „Danſt Navneſtkik“, af hvilken Ekſemplarer allerede ville være omdelte blandt Rigsdagens Medlemmer.

Denne Betænkning indeholder — foruden korte Redegørelſer for den nu foreliggende Navneſags hidtilværende Gang og for den officielle Navneerhvervelſes hele retlige og hiſtoriske Stilling i Danmark og i forſtellige andre Lande — en Fylde af Oplyſninger om folkelig Navnedannelse, der, om Meddelelſerne end efter Emnets Beſtaffenhed ſelvfølgelig ikke kunne være udtømmende, ſikkert vil erkendes at være i høj Grad egnet til at berige den almindelige Indſigt i diſſe Spørgſmaal og tillige, gennem det derved aabnede Kendskab til Frodigheden, Oprindelighe den og Styrken i den folkelige Navnedannelse, til at beſtefte Opſtet om ad Lovgivningsvejen at tilſtede Udgang til Statens Godkendelſe af denne Navnedannelses Frugter. Naar de kommitterede ikke have kunnet forene deres Anſkuelfer om, hvad Indholdet af en Lov om Navneforandring bør gaa ud paa, i en ſamlet Affattelse, men der i denne Henſeende foreligger to afvigende Udkaſt, vil dette ſaa meget mindre kunne ſiges at forringe det Udbytte, der af det ſtedfundne Samarbejde kunde imødefes, ſom Udarbejdelfen af et Lovudkaſt ikke var indbeſtattet under det fra de ſamvirkende Videnskabsmænds Haand ventede Arbejde. I begge Udkafte findes der derhos utvivlſomt Momenter af Værdi, der, ſelv om Regeringen af de nedenfor anførte Grunde har ment ikke egentlig at burde lægge noget af dem til Grund for ſit Forſlag, med Høje bør undøve Indflydelse paa Affattelfen af den eventuelle Lov, og Sagen før efter Ministeriets Mening ſiges i det hele ved de kommitteredes Arbejde at være bragt frem til et ſaadant Trin, at Nedſættelſen af en høierligere Kommiſſion til Udarbejdelfen af et Lovforſlag hverken er fornøden eller onſkelig.

Det har ved de forberedende Skridt, der af Regering og Rigsdag hidtil ere gjorte til Fremme af en videregaaende Navneforbedring for Befolkningen, ſtadig været Henſigten, at et stort Antal Tilfælde — og det kan ſiges: det ſtørſte Antal Tilfælde — ſkulde kunne afgøres i Henhold til viſſe forud faſtſatte almindelige Regler, uden videregaaende Underjøgølfelſer eller Forberedelſer i det enkelte Tilfælde, og derfor ogſaa uden at Centraladministrationens Virkſomhed paakaldtes. Regeringen mener, at Sagen bør forblive i dette Spor. Der tænkes ikke herved alene

eller blot i forſte Linie paa at forebygge Overbejrdelſe for Centraladministrationen, thi det maa erkendes, at ved Bevilgelse af Midler til ekſtraordinær Arbejdskraft under den ene eller den anden Skikkelse kan denne Vanſkelihood i væſentlig Grad, om end ganſke viſt ingenlunde fuldtud, overvindes. Men det haves for Øje, at ſaaviſt ſom den almindeligere Udgang til Navneforandring maa være knyttet til viſſe beſtemte Regler og Grænſer, ſaaviſt kunne diſſe Regler og Grænſer lige ſaa godt udtales i Loven, ſom de kunne udformes indenfor Administrationens og dens ſagkyndige Raadgiveres Kreds, og at dette bør ſte baade for Befolkningens Skyld, ſom derved forud ſaar beſtemt Veſked om, hvad den kan opnaa og hvad ikke, og ſom hurtigere og lettere ſaar ſine Navneſager i Orden ved Henvendelſe til de ſtedlige Myndigheder, for Statskaſens Skyld, for hvilken denne Fremgangsmaade bliver den billigſte, og endelig ganſke viſt ogſaa for Centraladministrationens Skyld, ſom derved undgaar i ſtørre eller mindre Grad at beſtæftige fig med et stort Antal Sager, ſom, naar de almindelige Regler forſt ere faſtſlaaede, ingenlunde paakrøve dens Medvirkning; omvendt betegner denne Behandlingsmaade fremfor Centraliſationen i Afgørelſen ikke noget Merarbejde for de ſtedlige Myndigheder, da det dog maa være ogſaa ſes at være Forudsætningen, at de i alt Fald ſkulle erklære fig over de til Centralmyndigheden indgaaende Begøring, og de da lige ſaa hurtig kunne afgøre de klare og utvivlſomme Tilfælde ſelv.

At nu Opſtillingen af en ſaadan Retteſnor til en viſ Grad kan finde Sted, at der er talrige Navneforandring, om hvilke det paa Forhaand kan ſiges: diſſe kunne tilſtedes, dette kan i Virkeligheden ikke fra nogen Side beſtrides. Men Nyttens og Værdigheden af at gaa denne Vej beror ganſke viſt paa, hvor meget man mener at burde indbrømme et modſtaaende Henſyn: Henſynet til alt beſtaaende Navnerettigheder eller, for at bruge et med hidtil anerkendte danſke Retsgrundſætninger maaſte mere adækvat Udtryk: beſtaaende Navneinteretſer. I ſamme Grad ſom man drager dette Henſyn frem i Forgrunden, i ſamme Grad ſom man er ængſtelig for at træde ſaadanne Interetſer for nær, i ſamme Grad vil den almindelige Regel om fri Tilegnelse, der maatte blive opſtillet, blive mager og indſkrænket, i ſamme Grad vil man kræve en individuel Prøvelſe af fremkommende Begøring om Navneforandring; og under Indflydelfen af dette Henſyn kan man da komme til at foretrække helt at ſtryge den almindelige Regel og at